

Animo voor stieradvies stijgt

Meer dan de helft van de veehouders kijkt amper naar dps-niveau bij stierkeuze

Eiwit, benen en uier blijven met afstand de belangrijkste kenmerken voor veehouders bij het bepalen van de stierkeuze. Om de keus te vereenvoudigen kiezen steeds meer veehouders voor een paringsprogramma.

Steeds meer veehouders maken gebruik van paringsprogramma's. Dat blijkt uit het jongste bereiksonderzoek van Veeteelt. Onderzoeksbureau Environs International hield een peiling onder 350 Nederlandse en 150 Vlaamse melkveehouders. Zowel in Nederland als in Vlaanderen gebruikt tegenwoordig de helft van de veehouders een paringsprogramma (tabel 1). Zeker in Vlaanderen betekent dat een flinke toename. In 2003 gaf nog bijna drie kwart van de Vlaamse veehouders aan geen paringsprogramma te gebruiken, tegen ruim zestig procent in Nederland.

Het stijgende gebruik van paringsprogramma's is niet vreemd. Het zoeken van een passende stier bij een individuele koe wordt er niet eenvoudiger op met het zich gestaag uitbreidende aantal fokwaarden en een toenemende kans op inteelt en erfelijke afwijkingen. Ook de groeiende omvang van bedrijven speelt een rol. Het onderzoek bevestigt dat. Van de Vlaamse bedrijven met meer dan zeventig koeien kiest 57 procent voor een paringsprogramma.

In Vlaanderen zijn paringsprogramma's meer in trek bij jonge veehouders dan bij oude veehouders. Van de Vlaamse veehouders tot 40 jaar kiest 55 procent voor een paringsprogramma, tegen 45 procent van de veehouders ouder dan 40 jaar. In Nederland is dat juist andersom en zijn het de oudere veehou-

ders die hulp zoeken bij het maken van een stierkeuze.

In Nederland valt het verschil tussen zwartbont en roodbont op. Van de veehouders met zwartbontkoeien kiest iets meer dan de helft voor een handvat bij de stierkeuze, bij de roodbontveehouders is dat een op de drie.

Het SAP van CR Delta en VRV kent zowel in Nederland als in Vlaanderen de meeste aanhangers. Ruim een derde van de veehouders kiest voor het SAP. Het Semex Stieradvies is met elf procent relatief populair in Vlaanderen. Nederlandse veehouders kiezen vaker voor TellusMate of aAa, al is de laatste geen officieel paringsprogramma. Beide programma's scoren zeven procent.

Inhaalslag eiwit in Vlaanderen

Wat vinden veehouders belangrijke kenmerken bij de stierkeuze? Ook die vraag legde Environs voor aan veehouders. Vooral eiwit en benen krijgen veel aandacht. Bijna drie kwart van de Nederlandse veehouders zegt altijd naar beenwerk te kijken bij het kiezen van een stier. Met 71 procent doet het kenmerk eiwitgehalte daar nauwelijks voor onder. Ook drie jaar geleden gaven veehouders aan deze twee kenmerken de hoogste prioriteit, maar toen lagen de percentages nog iets lager (64 procent voor benen en 63 procent voor eiwit).

Vlaanderen heeft op het gebied van eiwitgehalte een inhaalslag gemaakt. Gaf in 2003 de helft van de Vlaamse veehouders aan altijd naar percentage eiwit te kijken, inmiddels is dat 63 procent. Weliswaar scoort Nederland met 71 procent nog hoger, maar de verschillen worden kleiner.

De aandacht voor dps steekt schril af bij de belang-

Tabel 1 – Gebruik paringsprogramma's

	Nederland	Vlaanderen
paringsprogramma	2006	2006
SAP (CR Delta/VRV)	35	34
GMS van Heemskerk	2	6
WMS (Peek & Van der Kroon)	3	1
TellusMate van Alta	7	4
Triple A	7	7
Semex Advies	3	11
geen	50	51

Tabel 2 – Antwoorden van veehouders op Veeteeltvraag 'Op dit moment wordt de fokwaarde uiergezondheid gepubliceerd. Stel dat u zou kunnen kiezen tussen deze fokwaarde en de fokwaarde celgetal, waar gaat dan uw voorkeur naar uit?'

	Nederland	Vlaanderen
fokwaarde uiergezondheid	28	29
fokwaarde celgetal	53	46
beslist allebei	11	17
één van beide, maakt niet uit welke	1	4
geen van beide, voor mij overbodig	3	2
weet niet/geen antwoord	4	2

stelling voor eiwit en benen. Bijna de helft van de Vlaamse veehouders geeft aan nooit naar dps om te zien. Slechts acht procent kijkt er altijd naar. Ook in Nederland komt dps er bekaaid af. Weliswaar zegt een kwart altijd de dps te betrekken in de stierkeuze, een derde geeft aan er geen waarde aan te hechten. In de noordelijke helft van Nederland bedraagt dat percentage zelfs 43 procent. Uit het onderzoek blijkt eveneens dat veehouders met een lage melkproductie minder aandacht schenken aan

dps dan veehouders met een hoge melkproductie. Vanaf 2007 maakt de fokwaarde dps plaats voor de nvi. De grootste verandering ten opzichte van dps is dat deze nieuwe totaalindex ook exterieur meeweegt.

Duurzaamheid komt er in het onderzoek duidelijk beter vanaf dan dps. Van de Vlaamse veehouders zegt 34 procent bij de stierkeuze altijd rekening te houden met duurzaamheid. In Nederland bedraagt dat percentage zelfs 48 procent. In beide landen ligt het percentage veehouders dat nooit gebruikmaakt van du op 13 procent.

Nadruk op gezondheid

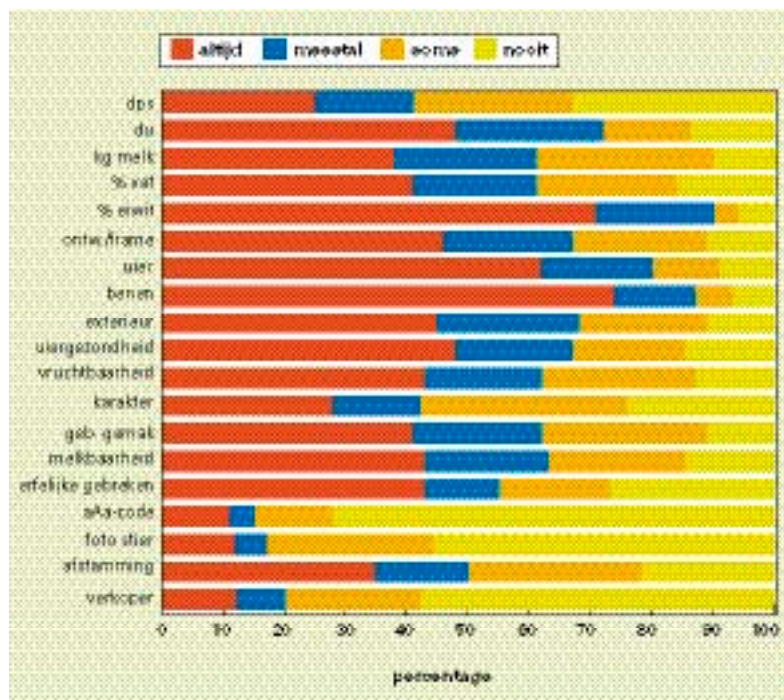
Exterieur speelt, met name in Nederland, een grotere rol bij de stierkeuze dan in 2003. Voor zowel ontwikkeling, uier, benen als totaal exterieur is een stijging waarneembaar van het percentage veehouders dat die kenmerken altijd meeweegt bij de stierkeuze. Bij totaal exterieur nam dat percentage in Nederland toe van 34 naar 45 procent.

Ook de gezondheidskenmerken genieten een steeds grotere populariteit. Zowel in Nederland als in Vlaanderen kijkt bijna de helft van de veehouders voor de stierkeuze altijd naar de fokwaarde uiergezondheid. De scores voor vruchtbaarheid liggen iets lager, maar toch betreft 43 procent van de Nederlandse veehouders en 37 procent van de Vlaamse veehouders vruchtbaarheid altijd bij de stierkeuze. Grote verschillen tussen Vlaanderen en Nederland brengt het onderzoek niet aan het licht. De Vlaamse en Nederlandse veehouders zijn juist opvallend eensgezind. Ze leggen dezelfde accenten en hun fokdoelen groeien langzamerhand naar elkaar toe. Wel ligt bij vrijwel alle kenmerken het percentage veehouders dat zegt altijd naar een bepaald kenmerk te kijken in Nederland hoger dan in Vlaanderen. Wellicht is de bekendheid van fokwaarden en het vertrouwen hierin nog iets groter in Nederland dan in Vlaanderen. In beide landen is het percentage veehouders dat zegt altijd een bepaald kenmerk bij de stierkeuze te betrekken, gestegen ten opzichte van 2003. Dat suggereert dat veehouders het steeds belangrijker vinden om fokwaarden te gebruiken bij het bepalen van hun stierkeuze.

Voorkeur voor celgetal

Hebben veehouders liever een fokwaarde uiergezondheid of een fokwaarde celgetal? Ook die vraag kwam in het lezersonderzoek aan de orde. Bijna dertig procent van de veehouders vindt de huidige situatie – alleen publicatie van de fokwaarde uiergezondheid – prima (tabel 2). De helft van de veehouders, zowel in Nederland als Vlaanderen, geeft de voorkeur aan de publicatie van de fokwaarde celgetal. Dat sluit aan bij de beslissing van NVO om in plaats van uiergezondheid de fokwaarde celgetal op te nemen in de nieuwe fokwaarde nvi.

Inge van Drie

Figuur 1 – Antwoorden van Nederlandse veehouders op Veeleelvraag 'In hoeverre betreft u dit kenmerk in de stierkeuze?'

Figuur 2 – Antwoorden van Vlaamse veehouders op Veeleelvraag 'In hoeverre betreft u dit kenmerk in de stierkeuze?'

